

VIURE

Falta un mes per al casament de Rafa Nadal, i demà es casa Feliciano López

PÀGINES 6 i 7

Dijous, 19 de setembre del 2019

Les entitats exigeixen lideratge per afrontar la crisi dels 'menes'

El sector social demana mesures a llarg termini per encarrilar l'autonomia dels joves migrants

MANÉ ESPINOSA

El debat. D'esquerra a dreta, Loli Rodríguez, Rita Grané i Ferran Rodríguez; d'esquena, Isard Font, Rosa Balaguer i Xavier Dachs

ENRIC SIERRA
ROSA M. BOSCH
Barcelona

Dos anys després de l'inici del notable increment d'arribades de menors migrants no acompanyats a Catalunya, l'Administració continua sense aplicar una mirada a llarg termini, sense promoure els plans formatius necessaris ni tampoc l'accés al món laboral per facilitar l'autonomia d'aquests joves. Les polítiques són a curt termini, en certa manera de cara a la galeria, sense una coordinació ni planificació més enllà de les mesures per "parar el cop" i, sobretot, sense lideratge. Aquesta és la síntesi de la taula rodona duta a terme dimarts a *La Vanguardia* amb la participació de representants de sis entitats i associacions especialitzades en l'atenció dels *menes* (menors estrangers no acompanyats).

L'opinió unànime és que durant els dos últims anys la feina de la direcció general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) s'ha centrat a contenir l'emergència, una fase que ja hauria d'estar superada. El repte és afrontar una actuació molt més ambiciosa, i des de diferents fronts, perquè els adolescents s'encar-

rilin cap a un futur allunyat del carrer.

"El tema de l'emergència ja dura massa, cal treballar a mitjà i llarg termini. Aquests nois han posat en evidència un circuit de protecció malmès", alerta Isard Font, vocal del Col·legi d'Educadors i Educadors Socials de Catalunya (CEESC).

Les últimes xifres fetes públiques per la DGAIA indiquen que aquest 2019 Catalunya ha comptabilitzat 1.700 nous joves, que eleven a 4.269 el nombre de migrants tutelats, un 86% dels quals tenen entre 16 i 18 anys. El ritme d'arribades aquest any és

més baix que l'any passat, quan n'hi va haver 3.703 en comparació amb les 1.426 del 2017.

La diligència és vital. No cal perdre el temps, ja que en un elevat percentatge de casos comencen a ser tutelats als 16 o 17 anys, amb poc marge per culminar als

EL DIAGNÒSTIC

Planificació. Els participants a la taula rodona consideren que la Generalitat ha de passar d'aplicar mesures d'urgència, de posar pedaços, a consolidar un pla a mitjà i llarg termini enfocat a traçar itineraris formatius per treballar l'autonomia dels joves i allunyar-los del carrer.

Coordinació. L'*Estratègia catalana per a l'acollida* ja ho apunta, però fa falta posar-ho en pràctica. Cal més complicitat entre els departaments de la Generalitat per fer efectiva la integració dels menors. I més pressupost. No són poques les entitats que viuen una situació d'asfíxia econòmica.

La implicació de la societat. La migració incumbeix a tothom. Rita Grané, directora de Punt de Referència, entitat amb una llarga experiència en el camp de la mentoria social, apunta la importància de la implicació de la ciutadania, que s'afegeixin més persones a les tasques de voluntariat per fomentar una integració a tots els nivells.

18 un procés d'adquisició de les habilitats més elementals i del coneixement de la llengua.

"Des del principi s'ha de fer una feina més intensiva amb el jove. Anem tard i ja es veia a venir. Sí, tenim l'*Estratègia catalana per a l'acollida*, que planteja una diversitat d'accions, però no veig que es fixin prioritats; s'hauria de determinar què és el

TAULA RODONA

Sis experts reclamen més coordinació entre els departaments de la Generalitat

LES NECESSITATS

Cal un mínim de 18 mesos per traçar un itinerari formatiu

primer i quins recursos s'hi posen. I això també vol dir coordinació, perquè ara és un caos. No dubto de la bona voluntat, però hi ha actuacions polítiques que només són per quedar bé", opina Rosa Balaguer, directora general del Casal dels Infants.

El mantra de les persones que treballen dia a dia en l'acompanyament de nens i adolescents migrants és posar fi a "la falta d'agilitat entre els departaments de la Generalitat; cal un pla interdepartamental, no només és responsabilitat de la DGAIA", subratlla Loli Rodríguez, portaveu d'ECAS (Entitats Catalanes d'Acció Social) en l'Aliança per a Joves Migrants.

Balaguer posa en relleu que s'hauria de disposar d'un mínim d'entre 18 i 24 mesos per culminar un itinerari formatiu i treballar l'autonomia, missió pràcticament impossible en no pocs casos per la multitud d'esculls que apareixen durant el camí i pels pocs recursos.

Els participants a la taula rodona recorden que els joves que han estat tutelats per un període de menys de tres anys només tenen dret a sis mesos addicionals de prestacions, un període insu-

CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT >>>

L'ACOLLIDA DELS MENORS MIGRANTS

ROSA BALAGUER
Casal dels Infants

“Cal anar a Madrid i a Europa; no pot ser que les prestacions siguin diferents a Catalunya, Andalusia, el País Basc... Falta solidaritat”

XAVIER DACHS
Fedaia

“Amb l'augment de les arribades s'han posat de manifest problemàtiques que ja existien i s'han posat els centres; cal dissenyar un model més flexible”

ISARD FONT
Col·legi Educadors Socials

“L'emergència ja dura massa, cal treballar a mitjà i llarg termini. S'ha posat en evidència un circuit de protecció mal-mès”

RITA GRANÉ
Punt de Referència

“És una cursa d'obstacles. Si els joves venen aquí és perquè es volen formar, però el sistema educatiu no està preparat”

FERRAN RODRÍGUEZ
Federació Pisos Assistits

“En aquesta última fase veiem com la situació d'emergència als centres de primera acollida ja la tenim als pisos per als joves que fan 18 anys”

LOLI RODRÍGUEZ
Entitats d'Acció Social

“S'ha de posar fi a la falta d'agilitat entre els departaments de la Generalitat; és necessari un pla interdepartamental, no només és responsabilitat de la DGAIA”

Catalunya, destinació preferida dels joves extutelats

LIBERT TEIXIDO

Un grup de joves migrants ahir a l'exterior de l'alberg de Barcelona on s'allotgen

» VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

ficient per intentar culminar la inserció. “És una cursa d'obstacles. Si venen aquí és perquè es volen formar, però el sistema educatiu no està preparat”, indica Rita Grané, directora de Punt de Referència. Els que arriben amb els 16 anys fets i sense tenir la secundària tenen molt poques oportunitats per accedir a un grau mitjà, un objectiu encara més complicat pel desconeixement del castellà i el català. A més, les classes d'idiomes destinades a aquest col·lectiu demanen a crits una reforma per adaptar-se a les capacitats dels alumnes, coincideixen a afirmar

els participants. “Hi ha pocs cursos intensius pensats per a persones amb nivells baixos d'escolarització”, afegeix Grané.

En el seu dia a dia les entitats topen amb obstacles de tota mena. Des de fer malabars per arribar a final de mes pels retards dels pagaments per part de la DGAIA fins a no poder oferir l'assistència a cursos amb finançament públic als menors que no aporten documentació. Loli Rodríguez recorda que els tràmits per determinar l'edat de nens i adolescents migrants, competència de la Fiscalia de Menors, es demoren entre tres i cinc mesos.

Els problemes treuen el nas

per tot arreu i massa vegades la resposta es tradueix a posar pedaços, a improvisar, a anunciar centres que per un problema o un altre no s'arriben a obrir. Malgrat la disminució del ritme d'arribades en comparació amb l'any passat, les entitats constaten que se'ls demana de buidar els pisos on viuen nois de 21 anys per cedir les seves places a aquells que en fan 18. La DGAIA ha calculat que durant el 2019 més de 1.500 menors arribaran a la majoria d'edat i hauran d'anar deixant els centres.

“En aquesta última fase estem veient com la situació d'emergència als centres de primera acollida ja la tenim als pisos per

als que fan 18 anys”, subratlla Ferran Rodríguez, membre de la delegació catalana de la Federació d'Entitats amb Projectes i Pisos Assistits (FEPA).

“Cal obrir més dispositius pensats en l'emancipació. Amb l'increment de les arribades s'han posat de manifest problemàtiques que ja existien i s'han tensat els centres. Cal dissenyar un model més integral i flexible, amb noves mirades”, considera Xavier Dachs, membre de la comissió de joves migrants de la Fedaia.

I un dels danys col·laterals és que tot aquest caos ha propiciat que cali un discurs xenòfob. Grané recorda que fins i tot la matei-

xa comunitat marroquina de Catalunya va rebutjar participar en l'acollida de menors. “La seva resposta va ser que no volien saber res d'ells, que eren uns delinqüents”.

“Hi ha moltes barreres, la gent pensa que els nens són al carrer perquè volen; s'ha creat una visió que no és real”, apunta Balaguer. La llei d'Estrangeria, reitereu les entitats, és una altre obstacle que limita les possibilitats d'integració, ja que han de transcórrer un mínim de tres anys perquè, per la via de l'arrelament social, els joves puguin optar als papers i a una feina, sempre que tinguin l'oferta d'un contracte d'un any.

Si Catalunya és una de les comunitats que acullen més menors, també és la destinació preferida dels extutelats, ja que aquí

EL LAMENT

Massa vegades la resposta es tradueix a posar pedaços, a improvisar

AUTOCRÍTICA

Les entitats assumeixen que de vegades no han anat plegats a l'hora de reclamar solucions

hi ha una xarxa d'entitats que no hi ha en altres zones d'Espanya, subratlla la directora del Casal dels Infants. “Cal -afegeix Balaguer- anar a Madrid i a Europa. No pot ser que les prestacions siguin diferents a Catalunya, Madrid, el País Basc o Andalusia. Falta solidaritat, per això hem de demanar a Madrid una feina coordinada i compartida”.

Els participants també van entonar el mea culpa per assumir que les entitats de vegades no han anat plegades a l'hora de reclamar solucions. “Des del CE-ESC considerem que no hem estat capaços de fer un front comú; l'Administració està fent mal a un ofici, a una professió, i això afecta els nens. A més, fan falta més educadors de carrer i més treball en xarxa, però de vegades hi ha recel a l'hora de compartir informació”.